

ת"פ 10823/02/18 - מדינת ישראל - פמ"ד נגד פלוני

בית משפט השלום בבאר שבע

ח' אדר תש"פ
04 מרץ 2020

ת"פ 10823-02-18 מדינת ישראל נ' פלוני

לפני	כב' השופט רון סולקין
המאשימה	מדינת ישראל - פמ"ד
	ע"י ב"כ עו"ד אסיל אמון קאסם
נגד	פלוני
הנאשם	על ידי ב"כ עו"ד אחמד ס. ותד

גזר דין

כתב האישום והשתלשלות הדין

הנאשם שלפני נותן את הדין בגין עבירה של ריבוי נישואין, בניגוד לסעיף 176 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

בהתאם לעובדות כתב האישום, בהן הורשע הנאשם על פי הודאתו (שלא במסגרת הסדר טיעון), בהיותו נשוי, מאז שנת 2011, לגב' ש"ע (להלן: "האשה הראשונה"), נישא, בתאריך 17.01.2011, לגב' אא"ס (להלן: "האשה השנייה"), קרובת משפחתו, לאחר שביקש את ידה מבני משפחתה.

בתאריך 01/05/17, פנו הצדדים לבית הדין השרעי, במטרה ליתן תוקף לנישואיהם, ובתאריך 04/05/17 - נעתר בית הדין לבקשה ואשרר את הנישואין.

תחילה, כפר הנאשם באשמה, אך במועד שנקבע לתחילת שמיעת הראיות - ביקש לחזור בו מכפירתו והודה בעובדות ובעבירה שבכתב האישום, כפי שהוגש.

ראיות לעונש

מי מהצדדים לא הגיש ראיות לענין העונש בתיק זה.

הערכת שירות המבחן למבוגרים

בענינו של הנאשם הוגש תסקיר, המפרט את נסיבותיו האישיות, כבן 33, אב לחמישה ילדים, עובד כעוסק מורשה בתחום הגינון.

הנאשם התחנך בבית דל אמצעים והפסיק לימודיו במטרה לסייע בפרנסת המשפחה.

במסגרת קשר הנישואין עם האשה הראשונה, גם היא קרובת משפחתו, התקשתה, בתחילה, במשך כשנתיים, להרות ולאחר מכן - הרתה אך ההיריון הסתיים בהפלה טבעית. מהריונה השני נולד בנו הבכור, הסובל, מאז היוולדו, ממספר מחלות, לרבות עיכוב התפתחותי, כשבזמן הקרוב צפוי לעבור ניתוח. בן נוסף סובל מליקוי שמיעה. הבן השלישי נפטר בגיל 3 חדשים ולאחריו - נולדה בת, הסובלת גם היא מעיכוב בגדילה. הריון נוסף - הסתיים ב"לידה שקטה" בחודש השמיני להיריון.

בנו הקטן נולד לפני פחות משנה ונפטר בהיותו בן 40 ימים, לאחר שסבל ממומים קשים.

כמפורט בכתב האישום, בשנת 2017 נישא לאשה שניה, ממנה נולדו שני ילדים בריאים.

לדברי הנאשם, שתי הנשים גרות זו סמוך לזו, כל אחת בבית נפרד, כשהקשר בין הנשים - חיובי ואף קיים קשר קרוב ומיטיב בין האחים למחצה.

הנאשם דואג לטיפול בילדים, אשר, כאמור, סובלים מליקויים בריאותיים שונים ונדרשים לטיפולים באופן שוטף. כאשר נוסע עם האשה הראשונה עם אחד הילדים לטיפול רפואי - מסייעת האשה השניה בטיפול ביתר הילדים.

הנאשם סיפר, כי נשא אשה נוספת ואף שיתף את האשה הראשונה בהחלטתו זו טרם נישואיו השניים. האשה הראשונה לא התנגדה במפורש, אך הוא חש, כי אינה תומכת בהחלטתו זו.

הנאשם ייחס החלטתו זו לרצונו בילדים נוספים, שיהיו בריאים וכן ברקע התרבותי, כאשר בני משפחה נוספים שלו, נישאו ליותר מאשה אחת.

שירות המבחן שוחח עם שתי נשותיו של הנאשם. האשה הראשונה, מסרה, כי הנאשם שיתף אותה ברצונו לשאת אשה

נוספת והיא הסכימה לכך, חרף קושי רגשי שחוותה. עוד הוסיפה, כי מאז נישואיו השניים - נותר הנאשם מעורב בחינוך ילדיו והוא דואג לכל צרכיהם, כולל פרנסת הבית. כן הוסיפה, כי בינה לבין האשה השניה קיים קשר חיובי וטוב. האשה השניה מסרה, כי הסכימה להינשא לנאשם כרעיה נוספת; כי הקשר בינה לבין האשה הראשונה הוא חיובי; כי הנאשם מעורב בהתנהלות הבית ודואג לכל הצרכים שלה ושל ילדיה; כי הנאשם מתייחס לשתי נשותיו באופן זהה ואינו מפלה ביניהן.

שירות המבחן התרשם מהנאשם כמחזיק בעולם ערכים נורמטיבי וכמי שאינו מעורב בהתנהלות שולית או פורצת חוק.

להערכת שירות המבחן, ברקע לעבירות - תחושות האבדן שחוה וכן ריבוי המחלות והקשיים ההתפתחותיים של ילדיו, כשחפץ בחווית הורות אחרת, לילדים בריאים, המתפתחים באופן תקין.

הנאשם פעל מתוך נורמות תרבותיות שאינן באות בהלימה עם הוראות החוק.

הנאשם הביע צער על המחירים שמשלם על רקע מעורבותו בתיק זה, וכן הביע חשש, כי ההליכים המשפטיים יפגעו ביכולתו לפרנס המשפחה ולהמשיך במתן הטיפול לילדיו החולים, לאור כך, שהאשה הראשונה אינה בעלת נגישות לגורמים הנדרשים לצורך הבאת הילדים לטיפול.

שירות המבחן התרשם, כי לנוכח המחירים שמשלם הנאשם על רקע מעורבותו בתיק זה - קטן הסיכון שיחזור פעם נוספת על התנהגות, שאינה עולה בקנה אחד עם החוק.

לנוכח תפקודו התקין של הנאשם במסגרת משפחתו, לרבות האחריות שמגלה לבני משפחתו, הטיפול בילדיו החולים - בא שירות המבחן בהמלצה שיקומית, במסגרתה יושת על הנאשם עונש במסגרת צו של"צ. שירות המבחן ביקש להימנע מענישה אחרת, שתפגע ביכולתו של הנאשם לפרנס את בני המשפחה ולהעניק טיפול רפואי לילדיו, כמו גם עלולה לחשוף את הנאשם לקשרים שוליים.

טענות הצדדים

התביעה הגישה טענותיה לעונש בכתב והשלימה אותן על-פה.

התביעה טענה בנוגע לפגיעה בכבוד האדם; במעמד האשה; בסדר הציבורי, בריבונות המדינה, כמדינה דמוקרטית המקדמת שיוויון בין המינים.

ברגיל, טוענת התביעה למתחם שינוע בין 9 - 24 חדשי מאסר בפועל, אך במקרה מסוים זה, לנוכח נסיבות המיוחדות

של הנאשם, הבאות לידי ביטוי במצבם הרפואי של ילדיו, טענה התביעה למתחם, שינוע בין 8 - 20 חדשי מאסר בפועל בלבד.

התביעה ביקשה שלא ליתן משקל לנסיבותיו האישיות של הנאשם, אלא להעניק הבכורה לשיקול הרתעת הרבים ולהשית עליו מאסר בפועל ממש, בתחתית המתחם.

ההגנה הסכימה למתחם הענישה, כפי שנטען על ידי התביעה, אלא, טענה, כי במקרה דנן - על בית המשפט ליתן משקל לנסיבותיהם המיוחדות של הנאשם ושל בני המשפחה.

ההגנה טענה, כי במקרה דנן - ניתן להסתפק בהטלת מאסר, לריצוי בדרך של עבודות שירות, אפילו לתקופה המירבית האפשרית, בתוספת קנס כספי משמעותי. זאת, על מנת לאפשר לנאשם לטפל בילדיו.

לטענת ההגנה, ענישה אחרת, במקרה דנן - עלולה לפגוע, פגיעה קשה, בילדיו של הנאשם.

בדברו האחרון מסר הנאשם, כי נשא את האשה השניה, רק לאור מצבם הרפואי של ילדיו ונמנע מלפגוע באשה הראשונה, אשר נותרה תחת חסותו. הנאשם, סיפר, כי מתעכב עם קביעת מועד ניתוח לבנו הבכור, בשל כך שממתיין לתוצאת ההליך דנן.

דין והכרעה

אין צורך להכביר מילים בנוגע לחומרת העבירה, שענינה ריבוי נישואין.

מעבר לפגיעה בכבוד האשה ובאפשרות לקדם הישוויון בין המינים - מהוות עבירות אלה, כר פורה לתופעות רבות של עוני; ניצול; עבריות; ואם לא תטופל תופעה זו - עלול הדבר להסיג אחר מצבן של משפחות רבות, חלף קידום שילובן במסגרת המדינה המודרנית.

ראו ניתוח מפורט של התופעה, של הלכותיה ושל שיקולי הענישה בגזר הדין ת.פ. 25462-04-18 **מדינת ישראל נ' אבו סקיק** (פורסם במאגרים, 2019) להלן: "**פרשת אבו סקיק**".

אשר למתחם הענישה - בגזר הדין בפרשת **אבו סקיק**, התייחס בית המשפט לחומרת התופעה ולהשלכותיה, אך מצא לקבוע, כי בטרם קביעת מתחם ענישה מחמיר, שייתן מענה לשיקולי הענישה, כפי שפורטו - ראוי לקבוע מתחם ביניים, למשך תקופה, לא ארוכה, במהלכה ינקטו אמצעים חינוכיים ופרסומיים, כך שיהיה בידי הציבור להפנים שינוי המדיניות של גורמי האכיפה. זאת, מאחר שעבירות אלה לא נאכפו, במחוז הדרום, למשך כשבעה עשורים, מאז קום מדינת ישראל.

אלא, בערעור שהוגש על גזר הדין (עפ"ג 19-04-26408), דחה בית המשפט המחוזי עמדה זו והורה להחיל לאלתר, מתחם ענישה מחמיר, שינוע בין 7 - 18 חדשי מאסר בפועל, בכליאה ממשית.

בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון - נדחתה (רע"פ 664/11).

כך שלעת הזו - המדובר ב"שדה חרוש" ומתחם הענישה יועמד, כפי שנקבע על ידי בית המשפט המחוזי, כמפורט לעיל. כמו כן, כפי שקבע בית המשפט המחוזי - ראוי להשית על עוברי עבירה זו עונש מאסר בכליאה ממשית.

ברם, הענישה, בכל מקרה, היא אינדיווידואלית ומתייחסת לנסיבותיו הספציפיות של עושה העבירה. הוסף לאמור, בהתאם להוראות סעיף 40 יא(8) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (נתווסף בתיקון 113 - רשאי בית המשפט לשקול נסיבות חיים קשות או מיוחדות, שהיה בהן כדי להשפיע על ההסתבכות בעבירה וכמו כן, בהתאם למפורט בס"ק (2), שם, רשאי לשקול גם את הנזקים, שעלולים להיגרם לבני משפחתו של הנאשם, כתוצאה מהעונש שיוטל.

שיקולים אלה, הם במסגרת מתחם הענישה.

במקרה דנן, אמנם עבר הנאשם עבירה. אך צודקת ההגנה, כי מתקיימות, בענינו של הנאשם, נסיבות אישיות ומשפחתיות יוצאות דופן.

שכן, הנאשם לא נקלע להתנהגות העברנית כתוצאה מרצונו להרבות ב"כבודו" או להגדיל המשפחה, כמו גם לשדר מעמד בקרב החברה שסביבו (ראו, לענין זה, הדוח המסכם של הצוות הבין משרדי להתמודדות עם השלכותיה השליליות של תופעת הפוליגמיה, אליו מפנה גזר הדין בפרשת **אבו סקיק** דלעיל, שם נמנים מניעים אלה כמניעים לעבירה זו, בדרך כלל). אלא, כפי שפירט שירות המבחן למבוגרים, ברקע לעבירה, במקרה דנן, תחושות האבל והאבדן שחוה הנאשם ורצונו בחווית הורות מתקנת.

כמובן, על פי הדין החל, לא זו הדרך בה היה על הנאשם לנקוט, ברם, ניתן להסתכל על הדברים גם מזווית ראייה אחרת, שכן בחברה אליה משתייך הנאשם - לו היה מגרש את האשה הראשונה ומתנער מהתחייבויותיו כלפיה, ספק רב אם היה בידה, במצבה ובהיותה מטופלת בילדים, הסובלים מלקויות כה רבות, לשקם את חייה או להינשא בשנית.

הוסף לאמור, במקרה דנן - גזירת עונש בהתאם למתחם שנקבע, כשהוא בכליאה ממשית - עלול לפגוע פגיעה, שהיא בלתי מידתית בסובבים את הנאשם ובעיקר - דווקא באשה הראשונה ובילדים הקטנים, הנדרשים לטיפול יומי וכפי שפורט בתסקיר - האשה הראשונה לבדה אינה בעלת נגישות לגרמי הטיפול המתאימים.

בנסיבות מיוחדות ויוצאות דופן אלה, מוצא בית המשפט, מבלי לחרוג מהמתחם שנקבע - כי ראוי להמיר ענשו של הנאשם, לעונש מאסר בפועל, שירוצה בדרך של עבודות שירות. זאת, תוך שבית המשפט מדגיש שלא יהיה הדבר, בבחינת תקדים למקרים אחרים.

לצורך איזון הענישה ועל מנת להמחיש את חומרת העבירה, יושת המאסר לתקופה הימרבית האפשרית במסגרת החוק, קרי: מעבר לתקופת המאסר שנתבקשה על ידי התביעה (כאמור, ההגנה עצמה הסכימה לכך בטיעוניה).

בנסיבותיה של משפחת הנאשם - יושת עיצום כספי על הצד הנמוך וזאת, לאור הקשיים עימם מתמודדת המשפחה ממילא.

הנאשם נמצא מתאים לריצוי מאסר בדרך של עבודות שירות.

לאור כל האמור, דן בית המשפט את הנאשם לענשים כדלקמן:

א. 9 חדשי מאסר בפועל. בהתאם לחוות דעת הממונה על עבודות השירות בשב"ס, ירצה הנאשם המאסר בדרך של עבודות שירות, בבית אבות "משען" - עמותת יחדיו, רח' אלפסי 12, באר-שבע, 5 ימים בשבוע, שעות העבודה - בהתאם להנחיות הממונים במקום. על הנאשם להתייצב, ביום 10/03/20, שעה 08:00, במשרד הממונה על עבודות השירות במחוז דרום בשב"ס, ומשם ימשיך לריצוי העבודות בהתאם להנחיות שיקבל. הנאשם מזהר, כי אי התייצבות לריצוי עבודות השירות; אי שמיעה להוראות הממונים עליו במשרד הממונה על עבודות השירות או במקום ריצוי עבודות השירות; אי שיתוף פעולה עם משרד הממונה על עבודות השירות בכל ענין שהוא, לרבות מסירת בדיקות - עלול להביא להפקעה מנהלית של צו ריצוי המאסר בדרך של עבודות שירות, על כל המשתמע מכך;

ב. 12 חדשים מאסר על תנאי, למשך 3 שנים מהיום, שהנאשם לא יעבור עבירה בה הורשע;

ג. קנס בסך 5,000 ₪ או 21 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם בחמישה שיעורים שווים ורצופים, החל מיום 01/05/20 ובכל 01 לחודש שלאחר מכן.

עותק גזר הדין יועבר לשירות המבחן למבוגרים ולממונה על עבודות השירות בשב"ס.

הודעה זכות הערעור.

ניתנה היום, ח' אדר תש"פ, 04 מרץ 2020, במעמד הצדדים.